

III Semester B.H.M./B.C.A. Examination, November/December 2016
(Freshers and Repeaters) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III

Champu Ramayanam (Ayodhya Kanda), Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
 2) Q.Nos. I, VI and VII should be answered in Sanskrit only.

I. प्रश्नानां समीचीनं उत्तरं चिनुत ।
 घृष्णैर्गृह्णैस्मियाद उत्तरवन्न आरीसि उर्वयोरि.

Choose and write correct answer.

(10×1=10)

- 1) प्राचीनतमं चम्पूकाव्यं किम् ?
 1) रामायचम्पू 2) भागवतचम्पू 3) नलचम्पू 4) भारतचम्पू
- 2) कैकेय्याः पक्षपातः कस्मिन् पतति ?
 1) भरते 2) रामे 3) लक्ष्मणे 4) दशरथे
- 3) शतमन्युसमानः कः ?
 1) दशरथः 2) लक्ष्मणः 3) रामः 4) भरतः
- 4) प्रवृद्धमन्युः कः ?
 1) रामः 2) लक्ष्मणः 3) भरतः 4) सुमन्त्रः
- 5) रामस्य माता का ?
 1) कौसल्या 2) सुमित्रा 3) कैकेयी 4) मन्थरा
- 6) मैथिली का ?
 1) सुभद्रा 2) सीता 3) राधा 4) मण्डोदरी
- 7) त्रिजटाभिधानाय द्विजातये रामः किं धनं विततार ?
 1) भूधनम् 2) गोधनम् 3) हिरण्यधनम् 4) तपोधनम्

- 8) का पुरा गगनचारिभिरप्यदृष्टा आसीता ?
 1) सुमित्रा 2) कौसल्या 3) सीता 4) कैकेयी
- 9) वनदेवताभिः कः निन्दिष्यते ?
 1) अनिमेषहानिः 2) निमेषहानिः 3) उनिमेषहानिः 4) सुनिमेषहानिः
- 10) दशरथस्य कति भार्या: आसन् ?
 1) द्वे 2) तिसः 3) चतुरः 4) एका

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

ଏଠାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନଗ୍ରହିଣୀଙ୍କ ପ୍ରଥମଙ୍କରେ ବରେଣ୍ଯରେ।

Write an essay on any two questions. (2x10=20)

1) दशरथस्य असहायक परिस्थितिं विशदयत।

ଦଶରଥଙ୍କ ଅନ୍ତକ୍ଷାଯକ ପରିସ୍ଥିତିଯନ୍ତ୍ର ବିଵରିତି।

Explain the helplessness of Dasharatha.

2) चम्पूकाव्यानां वैशिष्ट्यमधिकृत्य लिखत ।

ଚମ୍ପୁକାବ୍ୟାନାମ୍ଭାଗଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବରେଣ୍ଯରେ।

Write about the significance of Champukavyas.

3) चम्पूरामायणान्तर्गत अयोध्याकण्डस्य सारांशं लिखत ।

ଚମ୍ପୁରାମାଯଣାକଣ୍ଡଙ୍କ ଅଯୋଧ୍ୟାକଣ୍ଡଙ୍କ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବରେଣ୍ଯରେ।

Summarize the Ayodhyakanda of Champuramayanam.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

ଯାଵୁଦାଦରୂ ଏଠାଙ୍କ ଶ୍ଲୋକଙ୍କରେ ଅନୁଵାଦିତି ବିଵରିତି।

Translate and explain any two of the following. (2x4=8)

1) कल्याणवादसुखितां सहसैव कान्तां

कान्तारचारकथया कलुषी चकार ।

अମ୍ବୋଦନାଦମୁଦିତାଂ ଵିପିନେ ମୟୂରୀ

ସନ୍ତ୍ରାସ୍ୟନ୍ତିବ ଧନୁର୍ଧଵନିନା ପୁଲିନ୍ଦ : ॥

2) यथा यथा राघवराजधारीं विहाय सीता विपିନୋତସୁକାଽଭୂତ ।

तथा तथାଽଜ୍ଞାୟତ ଯାତୁକାମା ଲଙ୍ଘାଂ ଵିନା ରାକ୍ଷସରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ॥

३) रुद्धापि यान्तमनुगच्छति मैथिली मां
 वत्सो जहाति न कदाचन लक्ष्मणोऽपि ।
 इत्येतयोरनुगतिं प्रतिबोध्य गन्तुं
 भूयोऽपि राजभवनं प्रविवेश रामः ॥

४) वत्सं कठोरहृदये ! नयनाभिरामं
 रामं विना न खलु तिष्ठतिजीवितं मे ।
 धातुर्बलादुपयमस्त्वयि जातपूर्वः
 कैकेयी ! मामुपयमं नयतीति मन्ये ॥

b) अनुवादं कुरुत ।
गद्यभागेन्मूलम् अनुवादिसि.

Translate the prose passage

$$(1 \times 4 = 4)$$

तस्मादस्माभिरपि तेषां मनीषामनुसरणमाणैरेतावन्तं कालं परिपालिताः किल सकला प्रजाः ।
प्रमाणमत्र परिपालन क्रियामिमां मदीयामनुभवन्तो ननु भवन्त एव ।
भवतामभ्युपगमानां निगमानां प्रतीपगामिनीं पदवीं न प्रत्येति खलु लोकस्तदस्ति किञ्चिदभ्यर्थनीयम् ।

अथवा

तदनु मुहूर्तमात्रमपि राममुखावलोकनसुखमनुबुभूषुर्दशरथः कुमारमानयेति सुमन्त्रमादिदेश ।
तेन सत्वरं राजभवनं प्रवेशितो रामः कृतप्रणामः पितरमयथाभूतमुखविकासमारादालक्ष्य चकितः
किमिदमिति कैकेयीमन्वयुड्डक्त। साऽपि पापाशया प्रत्यवादीत् ।

IV. द्वयोः ससन्दर्भ विवृणुत ।

ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any two of the following :

(2×4=8)

- 1) आबद्धवान् प्रतिसरं भगवान् वसिष्ठः ।
 - 2) नैवापमन्बु भरतेन न मे प्रदेयम् ।
 - 3) पितृनिदेशमाचरेति राममादिदेश ।
 - 4) मातस्त्वया न तु कदाचिदपेक्षणीयम् ।

V. द्वयोः लघुटिष्पणी लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on any two of the following. (2×2½=5)

- 1) मैथिली । 2) विश्वगुणादर्शचम्पू ।
3) दशरथः । 4) कौसल्या ।

VI. A) पञ्चानां वाक्यानां दोषान् परिहरतः :

ಒಮ್ಮುವಾಕ್ಯಗಳ ದೊಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ.

Correct the errors of any five sentences.

(5×1=5)

- 1) राजः नगरं गच्छति ।
- 2) इन्द्रस्य स्वाहा ।
- 3) हरिः वैकुण्ठे अधिवसति ।
- 4) बालिका व्याघ्राय बिभेति ।
- 5) शिवस्य नमः ।
- 6) रामस्य परितः वानराः सन्ति ।
- 7) सीता रामस्य सह वनं गच्छति ।
- 8) अहं विद्यालयं गच्छति ।

B) पदानि उपयुज्य वाक्यं रचयत । (पञ्चानां)

पदಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ (ಒಮ್ಮುಮಾತ್ರ)

Construct sentences for any five.

(5×1=5)

1) संस्कृतम्	2) इदानीम्
3) अद्य	4) यथा-तथा
5) आकाशे	6) पठतु
7) एव	8) गच्छामि ।

VII. संस्कृतभाषायां अनुवदत ।

ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into Sanskrit.

(1×5=5)

वाराणसीयु गंगानदिय दददलीदे. अದು तನ्न देवालय, रेष्मै वस्तु मुत्तु फूटगौणगಾಗಿ पूसಿದ್ವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಚೀನ ನಗರಗಳಲ್ಲಿದ್ದು. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು. ಅವರು ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾನ್ ಮಾಡುವರು. ವಿಶ್ವನಾಥನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ದೇವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು.

Varanasi is on the banks of the river Ganga. It is famous for its temple, silk and ghats. It is a famous pilgrim centre in India. It is one of the most ancient cities. People from all part of the country visit this place. They take bath in the river Ganga. They visit Vishwanatha temple. They pray him with devotion.